

РЕШЕНИЕ

№ 22

гр. Варна, 14.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Диана В. Джамбазова

Членове: РосицаСл. Станчева
Юлия Р. Бажлекова

при участието на секретаря Юлия П. Калчева

в присъствието на прокурора Р. М. Г.

като разгледа докладваното от Юлия Р. Бажлекова Въззивно гражданско дело № 20223000500551 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно, образувано по жалба на Т. Т. А., чрез процесуален представител адв. Ж Б. срещу решение № 1177/07.10.2022 г. на ОС – Варна, постановено по гр. д. № 1695/2022 г., с което е оставена без уважение молбата на въззивницата за предоставяне на информация относно биологичния ѝ произход, на основание чл. 105 СК.

В жалбата са изложени оплаквания за неправилност на обжалваното решение като постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие със съдебната практика на касационната инстанция и ЕСПЧ. Наведени са подробни аргументи, че правото на въззивницата да познава своя биологичен произход е признато в чл. 8 от ЕКПЧОС, поради което и с оглед конкретните обстоятелства по делото обуславя наличието на "важни обстоятелства" по см. на чл. 105 СК. Счита за неправилен изводът на съда за липса на доказателства за връзка за заболяване с неустановен произход на молителката и предаването му по наследство. Посочва, че изследването на тази възможност представлява особено важно обстоятелство за предоставяне на информация относно биологичния произход. Поддържа доводите наведени с молбата по чл.105 СК пред първоинстанционния съд за разкриване на тайната на осиновяването с оглед избягването на възможни кръвосмешения на свои низходящи, с тези на свой биологичен родител. Отправеното до настоящата инстанция искане е за отмяна на съдебния акт и уважаване на молбата за предоставяне на достъп до осиновителното дело и установените по

настоящото дело данни.

Контролиращата страна – Прокуратура на РБ, чрез процесуален представител – прокурор от Апелативна прокуратура – Варна изразява становище за неоснователност на жалбата.

За да се произнесе съдът съобрази следното:

Първоинстанционното производство е образувано по молба на въззивницата Т. Т. А., в която са изложени твърдения, че същата е осиновена, за което обстоятелство е узнала преди много години, към настоящия момент осиновителката ѝ е починала, а тя самата е семейна, с две деца, икономически и социално стабилна. Сочи, че преди две години здравословното ѝ състояние се влошило, като към момента е установен краниален шум, неуточнен като съдов, сърдечна аритмия, дегеративна трансформация на гръбначен стълб, като установяването на генетичната предразположеност към тези заболявания би дало възможност за адекватно лечение, както и за профилактика на други заболявания при налични данни за фамилна обремененост. Желаете да установи биологичния си произход, за да може да изгради собствената си идентичност, като мотивите ѝ за това са единствено морални съображения – да разбере кои са истинските ѝ родители, има ли братя и сестри, има ли в рода си заболявания, които могат да бъдат унаследени, да предпази децата си от кръвосмешение. В тази връзка излага доводи, че правото му да познава своя произход, установяване наличието на генетична предразположеност към евентуални наследствени заболявания, с цел тяхната превенция, както и възможността от обвързване и сключване на брак на нейните низходящи с евентуални биологични родственици съставляват важни обстоятелства по см. на чл. 105 СК и основание на искането за разкриване тайната на осиновяването му. С оглед на това е отправила и искането си до съда да постанови акт, с който да ѝ бъде предоставена информация за биологичния ѝ произход.

От представените с молбата доказателства, както и служебно събраните такива /осиновителното дело и първоначално съставения акт за раждане/ се установява, че въззивницата е родена на 30.05.1987 г. с вписана родена майка и баща - неизвестен. С решение, постановено на 22.04.1988г. по гр.д. № 909/1988г. на РС – Варна е било допуснато нейното пълно осиновяване и въз основа на което е съставен представеният с молбата акт за раждане № 1049/16.06.1988 г.

Съгласно представената по делото справка от НБД рождената майка на молителката е починала на 19.11.2010г.

Представени са медицински документи от извършен консултативен преглед и магнитен резонанс, в които е посочено, че молителката е диагностицирана с „краниален шум, неуточнен като съдов“; черепен, отнасящ се или свързан с черепа, дискови протузии на нива С3-С4 и С5-С6, патологична позиция на гръбначния стълб, кисти на нива С5-С6, С7 в ляво.

Представителят на Прокуратурата дава заключение, че изложените в молбата обстоятелства, поради които се иска разкриване на тайното на осиновяването не представляват важни обстоятелства по смисъла на чл.105 СК, с оглед на което и исканата от молителката информация не следва да бъде предоставяна.

От приетите при въззивното разглеждане на делото удостоверения за раждане и документ от извършен на 19.12.2022г. консултативен преглед се установява, че: молителката има две деца, родени на 18.11.2010г. и съответно на 14.12.2021г.; диагностицирана е със миофасциална болка в раменния пояс, краниален шум с периферна генеза и вторична дисрегулация.

За да бъде основателно искането за разкриване тайната на осиновяването е необходимо наличието на важни обстоятелства, които да обосновават предоставяне на информация относно биологичния произход на осиновения. В същото време нормата на чл. 105 СК не посочва кои обстоятелства следва да се считат за важни. Поради това, при отчитане историческото развитие на института на осиновяването, в т. ч. и на целите на въведената от националния закон тайна на осиновяването, изхождайки от съвременния етап на развитие на обществените отношения и в контекста на чл. 8 от ЕКПЧОС, чл. 7 и чл. 8 от Конвенцията за правата на детето и решения на ЕСПЧ по тяхното приложение, съдебната практика приема, че "важни обстоятелства" по см. на чл. 105 СК са всички факти от обективната действителност, които са свързани със съществени за осиновения обстоятелства – от здравен, социален, морално-етичен или правен характер и при наличието на които за него биха се породили определени правомерни правни последици, респ. такива, които са свързани с гражданскоправния, здравния, социалния му статус, с неговия мироглед и душевен живот, при съобразяване на съществуващите в обществото морално-етични правила и при зачитане на личния и семейния живот както на осиновения, така и на неговите осиновители и биологични родители, като ограниченията на правото на личен живот на осиновения, част от което е и правото му да познава произхода си, трябва да се прилагат стеснително и с необходимия баланс между личния и обществения интерес. Това право може да бъде ограничено единствено ако се упражнява с намерението да се увредят правата на трети лица, или с неморална или користна цел.

Мнението на рождения родител е част от процедурата по разглеждане на молбата, но не е задължително за съда. Изразеното становище от този родител ще има значение единствено за преценката за съблюдаване на баланса между признатото право на всяко лице да познава своя произход и идентичност, от една страна и зачитане правото на личен и семеен живот на биологичния родител.

В конкретния случай е установено, че молителката отдавна знае, че е осиновена, както и че осиновителката ѝ и рождената майка към настоящия момент са починали. Същата е на 35 години, има две деца, родени съответно 2020 г. и 2021 г. Няма доводи и доказателства, които да сочат, че искането ѝ за разкриване на тайната на осиновяването е продиктувано от неморални или користни подбуди или цели увреждане правата на трети лица.

От представените по делото медицински документи се установява, че молителката е диагностицирана със заболявания с неустановен произход.

При тези данни, съпоставени с изложените в молбата мотиви за искането за предоставяне на информация - да узнае биологичния си произход и семейната си история с оглед формиране на собствен индентитет, притеснения във връзка с опасността нейните низходящи да встъпят в

кръвнородствени връзки, както и за евентуална генетична предразположеност към някои заболявания с цел предприемане на лечение, профилактика и съответни здравни мерки, настоящият състав намира, че са налице важни обстоятелства по см. на чл. 105 СК. Узнаването на биологичната майка и нейния родствен кръг цели изясняване на съществен за молителката факт от душевния ѝ мир, необходим за изграждане на личностовата ѝ идентичност, ще способства за предотвратяване на възможността за създаване на връзки от нея и нейните деца със свои близки родственици, които попадат под забраната на чл. 7, ал. 2 СК, както и за изясняване на нейния здравен статус от гледна точка на наследствена обремененост и предприемане на съответни профилактични или скринингови действия. В същото време правото да познава своя произход не би накърнило в непропорционална степен правото на личен и семеен живот на рождената майка, която е починала.

Ето защо, съдът намира, че молбата на възивницата за предоставяне на информация относно биологичния ѝ произход е основателна и следва да бъде уважена.

Поради различните правни изводи на настоящата инстанция с тези на първостепенния съд обжалваното решение следва да бъде отменено и вместо него постановено друго в изложения по-горе смисъл.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 1177/07.10.2022 г. на ОС – Варна, постановено по гр. д. № 1695/2022 г. И **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ДА БЪДЕ ПРЕДОСТАВЕНА на Т. Т. А., ЕГН ***** информация относно биологичния ѝ произход, на основание чл. 105, ал. 1 СК вр. чл. 2 ГПК вр. чл. 530 и сл. ГПК, чрез осигуряване на достъп до осиновителното дело – гр. д. № 909/1988 г. по описа на РС – Варна и преписи от материалите по него.

Решението може да се обжалва пред Върховния касационен съд с касационна жалба, при условията на чл. 280 ГПК, в 1-месечен срок от връчването му на молителя и Прокуратурата на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____